

MONICA Nieuwenhuijse - Thijsen

W *in de* **WOESTIJN** *van de beproeving*

MONICA Nieuwenhuijse - Thijsen

W *In de* OESTIJN *van de* beproeving

Twee vriendinnen
Dezelfde gevangenis
Een onmogelijk dilemma
Een waargebeurd verhaal uit Eritrea

EEN UITGAVE VAN **SDOK**

Voorwoord

Elke dag maken we als mens zo'n 30.000 keuzes.
Sommige beslissingen zijn eenvoudig, andere complex.

In Eritrea zitten honderden christenen in extreme omstandigheden gevangen. Zij staan elke dag voor een uiterst moeilijke keuze. Als ze een handtekening zetten onder een formulier waarin ze Jezus verloochenen, mogen ze naar huis. Als ze weigeren, blijven ze gevangen en volgen er vreselijke martelingen.

Tijdens een recente reis voor SDOK ontmoette ik Ajana en Lya. Zij zaten jarenlang gevangen en kregen deze keuze keer op keer. *In de woestijn van beproeving* is hun waargebeurde verhaal.

Mijn gebed is dat dit verhaal u dichter bij de situatie van Eritrese christenen brengt - en misschien ook wel dichter bij uzelf.

Monica.

MONICA Nieuwenhuijse - Thijsen

Auteur van o.a. 'Een zeker man had een vijgenboom' en bestuurslid van SDOK.

GEVANGENIS *Eritrea – 2016*

Lya

De hitte in de metalen zeecontainer is verstikkend, maar het is de kou van eenzaamheid die mijn ziel verplettert. **‘Waarom, o God? Waarom heeft u mij verlaten?’** Mijn geloof is verdwenen als rook in de wind. Had ik wel geloof? Heb ik me niet van alles ingebeeld?

Weer roep en schreeuw ik tot God. ‘Kom terug, alstublieft! Help mij! Wees bij mij. Heere, ik heb U nodig! Laat me weten dat U er bent, dat U mij kent...’

Ook nu is Zijn zwijgen weer het antwoord. Alsof Hij voor een tijd een stille toeschouwer is geweest die zich tenslotte heeft omgedraaid om voor altijd bij mij weg te gaan.

Reus Angst is er wel. Hij is er altijd en ook nu komt hij aanstormen. Hij springt boven op me, grijpt me beet en sleurt me mee zijn duisternis in. Deze reus is mijn metgezel geworden en weigert mij te verlaten.

Angst brengt wanhoop in plaats van hoop. Benauwdheid in plaats van lieflijke tegenwoordigheid.

Ik ben bang. Zo ontzettend bang!

Steeds zie ik het duister van de dood op me afkomen. Ik ben bang dat als ik sterf, ik sterf zonder Degene voor Wiens Naam ik gevangen zit in deze metalen zeecontainer in de woestijn. Ik heb nooit geweten hoe eenzaam de stilte zijn kan.

Ik voel me verlaten.

Met een meedogenloze grijns buigt de grijpende schaduw van de dood zich over me heen.

Als de dood komt zal Hij, voor Wie je hier zit, er niet voor jou zijn. Ik wel. Ik wacht je op...

‘Ga weg’, fluister ik en draai me om, maar hij raakt me aan, zodat ik begin te gillen.

‘Pas op!’ roept Ajana. ‘Pas op voor het gloeiendhete metaal!’

Ik kijk naar de schemerduistere wand van de container en voel de hitte van de vlammen die nooit doven zullen.

Ik zou willen huilen, maar de stilte heeft ook al mijn tranen meegenomen.

Naast me hoor ik dat Ajana weer bidt. Haar stem is een fluistering van hoop en vertrouwen. Met alles wat in me is wil ik haar woorden omarmen. Haar liefde voor God wordt elke dag sterker, dwars door de beproevingen, martelingen en het lijden heen.

God is dicht bij haar. Wél bij haar.

Ik probeer alles in herinnering te halen wat ik eens heb ervaren.

Zijn liefde, Zijn woorden, Zijn genade... Zijn offer voor mij.

Mijn buigen voor het kruis en Zijn verzoenende bloed dat mij bedekte. Mijn ziel die opsprong van vreugde, maar ook de angst die niet veel later op bezoek kwam en een kamertje huurde in mijn hart. *Ze zullen je eens komen halen...*

Eens kwam sneller dan gedacht.

In het begin van onze gevangenschap heb ik me, toen alles steeds stiller werd, een poos op de been gehouden door me op te trekken aan het geloof en de hoop van mijn lieve vriendin die hier naast me ligt.

Maar de zon is langzaam blijven dalen en op den duur ondergegaan, waarna de duisternis kwam en mij omhulde. Toen God vertrok, kwam de reus, die al tijden op mijn deur bonkte, in al zijn hevigheid binnen en nam heel mijn wezen in beslag. Hij is nu de grote aanwezige.

Zoals God dichtbij Ajana is, zo laat deze reus mijn bloed stollen, mijn hart bijna stilstaan en weer daveren. Angst... angst... angst... Ik roep. Ik blijf toch roepen naar de grote Afwezige. 'O, God, ik ben zo bang. Zo ontzettend bang!' Ik buig mijn hoofd en luister naar Zijn zwijgen.

Ajana legt haar hand op mijn schouder. Ze fluistert in mijn oor. Haar stem is krachtig, ondanks haar zwakheid. 'De Heere is dicht bij je! Hij draagt je! Ik weet het zeker, ik voel het en ik ervaar het.' Haar rug bloedt, haar wangen vertonen blauwe plekken van de slagen, haar voeten zijn gezwollen door de martelingen, maar haar ogen zijn zacht van Zijn liefde. 'Niet bang zijn', zegt ze. 'Je weet toch wat Hij zegt? *Wees niet bevreesd, want Ik ben met u, wees niet verschrikt, want Ik ben uw God. Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met Mijn rechterhand, die gerechtigheid werkt.*' Ik zwijg en schud mijn hoofd.

En dan gaat de metalen deur van de container knarsend open. We houden onze handen voor onze ogen vanwege het verblindende licht dat weerkaatst op de metalen wanden. Twee duistere gestalten stappen binnen. Ze trekken ons omhoog en duwen ons naar buiten. Ze zetten ons neer op onze blote voeten op het gloeiendhete zand van de woestijn. 'En lopen', zeggen ze. 'Lopen!'

Door onze bewegingen over de miljarden gloeiendhete glaskorrels die in onze bloedende voetzolen branden, lijkt het alsof we dansen.

Ja, Ajana danst. Ze danst met God.

En ik? Ik dans zonder God. Ik dans met de dood en hoor zijn duistere lach omdat hij me bijna komt halen. En dan tuimel ik weg in de duisternis en gil ik omdat ik niet sterven kan en niet sterven wil.

Ajana

De pijn is ondraaglijk en klimt omhoog, van mijn bloedende voetzolen naar mijn kuit, mijn heupen, mijn buik en mijn hoofd. Al mijn zenuwen staan in brand en ik spring en hup heen en weer. Ik kijk omhoog naar de zon. Het licht is oogverblindend. Ik sluit mijn ogen en dan begint er in mijn hoofd een lied te zingen met zachte zoete tonen. *The Lord is my Shepherd, I shall not want...*

Mij zal niets, *niets* ontbreken... Hij pakt me op, tilt me omhoog en draagt mij in Zijn armen. En dan mag ik slapen aan Zijn borst. Heel diep slapen. De pijn is weg, het kwaad is verdwenen. Er is alleen liefde en licht. Ben ik nu bij Hem die mijn ziel liefheeft? Is het lijden nu al voorbij?

Liefde, er is alleen maar liefde overgebleven en in deze oceaan zwem ik. Mijn hart kan de gelukzaligheid bijna niet dragen. *Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid...* Ja, zalig, dat ben ik. Door Hem en om Hem en met Hem. Ik houd Hem die mijn ziel liefheeft vast en laat Hem niet gaan. Dronken van Zijn liefde zink ik weg.

Als ik mijn ogen open, lig ik weer in de metalen kist en ligt de verstikkende hitte als een zware deken over me heen.

Naast me ligt Lya. In stilte dank ik God vanwege Zijn genade dat ze nog steeds bewusteloos is. Mijn hart is nog vol. Nog steeds ervaar ik Zijn liefde als een zachte bries in mijn ziel, een kalmerende aanwezigheid die mij troost in deze duisternis. Lya ligt roerloos. Ik strijk het haar weg uit haar lieve gezicht, waarin zelfs in haar bewusteloosheid de droefheid is af te lezen. 'O God, verlos haar uit deze geestelijke duisternis. Ik weet dat U haar niet hebt verlaten. Verlos haar van de duivelse macht, de angst. Vervul haar met Uw liefde en aanwezigheid. Ja, Heere, ik blijf geloven dat, zelfs als de wereld om ons heen instort, Uw liefde in en met ons zal blijven. O God, verlos Lya uit haar benauwdheid en depressie.'

Ik kruip naar de wand en tuur door een kier. Om ons heen staan de andere containers in een grote kring. Ik hoor de kreten van anderen die nu worden gemarteld. Ik hoor zingen uit de container naast mij. Het is een loflied tot God. 'Houd je kop!' roept een bewaker en hij slaat met een ijzeren staaf tegen de wand. Het zingen wordt luider. Ik glimlach, open mijn mond en zing mee. De kreten van hen die gemarteld worden gaan verloren in het gezang dat opklimt uit meerdere containers. Ik kijk naar een bewaker. Hij zit in het zand, zijn hoofd is gebogen. Hij staart naar beneden. Ik bid voor hem. Hij schudt zijn hoofd heen en weer en gooit een hand zand in de lucht. 'Water', fluister ik als hij even later langs onze container loopt. 'Mag ik alstublieft water?' Hij bukt zich en spuugt naar binnen. 'Hier heb je water!'

Lya draait zich kreunend om en opent haar ogen. Ik glimlach naar haar.

Dwars door haar pijn heen zie ik iets van opluchting.
'Ik ben niet dood', zegt ze. 'Ik ben nog hier.'
'Ja', zeg ik, 'Hij gaf ons wat slaap, maar we zijn nog niet bij Hem.
Hij heeft nog een plan met ons leven. Zijn plan is groter dan
onze pijn.'
Ze bijt op haar lip, sluit haar ogen en schudt haar hoofd. Ze
draait zich om en kruipt in elkaar als een foetus.
En dan bid ik weer voor mijn lieve vriendin. 'O God, bevrijd Lya
van de duivelse macht. Leid ons niet in verzoeking, maar verlos
ons van de boze. Want van U is het Koninkrijk en de kracht en
de heerlijkheid. U werd ook verzocht... U kunt haar toch te hulp
komen...?'
Even ben ik stil en dan uit ik toch mijn klacht. 'O God, waarom...
laat U dit toe?'
Wees stil mijn ziel, wees stil voor het aangezicht van God...

Lya

Ik hoor Ajana bidden.
Haar stem is als een flakkerend licht in de duisternis, maar ik kan
het niet vastgrijpen.
Ik hoop dat Ajana gelijk heeft. Dat er een reden voor dit alles is.
Maar ik kan het niet zien, niet voelen.
Haar geloof is een echo, een beschuldigende echo van iets wat
ik ooit dacht te kennen, maar nu ben verloren.
Verloren.
Mijn gedachten dalen af naar diepe duisternissen en ik kan er
niet aan ontsnappen. Mijn hart wordt steeds zwaarder, steeds
zwarter.
Als ik weer in een onrustige slaap val, droom ik dat ik vrij ben.
Dat ik huppel en dans, dat ik lach en zing. Ik ben weg uit deze
verschrikkelijke plaats, weg van de martelingen, de pijn en de
immens grote verlatenheid.

Maar als ik wakker word, pakt de Reus, de Angst, mij weer beet en smijt me neer. En ondanks alles begin ik toch weer roepen. Tot Hem, ondanks dat Hij als een loerende beer is geworden.

De deuren van de container gaan open. *O God, niet weer, niet weer!*

We worden meegenomen naar een plaats met enkele bomen en struiken. Zo kunnen de bewakers af en toe in de schaduw zitten. Ze hebben deze marteling verzonnen nadat ze erachter kwamen dat we goede vriendinnen zijn. Ze weten dat het misschien wel erger is om toe te kijken dan zelf de kwellingen te ondergaan. Ze pakken eerst Ajana.

‘Hier zitten en blijven kijken’, dwingen ze mij.

En dan pakken ze de martelwerktuigen en beginnen te slaan en ik moet blijven kijken hoe mijn lieve vriendin wordt geslagen en gefolterd en hoe ze kronkelt en gilt en bloedt...

Als ze klaar zijn, rusten de bewakers even uit, ze hijgen van de inspanning.

Ajana ligt roerloos. Ze gooien een emmer water over haar heen en zetten haar overeind.

Dan trekken ze mij overeind en slepen me mee.

‘Nee...’ hijgt Ajana.

Als de eerste striemende slagen vallen begint ze met me mee te gillen.

De bewakers waarschuwen ons voor mensen op deze plek die zeggen dat ze ook christen zijn. Vooral de bewaker die altijd een glimlach om zijn mond heeft. Of hij nu praat of slaat, dat maakt geen verschil. Hij komt bij ons in de container zitten en begint tegen ons te praten. ‘Luister goed naar mij. Die mensen zijn echt geen christenen, het zijn spionnen. Ze doen alsof ze christen zijn. Het zijn grote criminelen en misdadigers. Vooral die ene man’, – hij wijst naar iemand die net uit de container wordt

gehaald en met kettingen rond zijn enkels wordt meegenomen – ‘die is extreem gevaarlijk. Hij zit hier omdat hij mensen heeft gedood en...’ – hij glimlacht voor zich uit – ‘heeft gekookt en opgegeten. Iedereen is bang voor hem. Nu doet hij alsof hij één van jullie is... ik waarschuw jullie: vertrouw hem niet. Hij zal alles wat jullie doen doorvertellen om strafvermindering te krijgen.’ Ik weet dat ik de bewakers niet moet geloven maar zijn stem klinkt overredend, zacht en warm. Hij lacht naar me. ‘Vermijd alle contact met hem.’

Ik knik.

Hij staat op, grijpt zijn ijzeren stok en laat deze tegen de metalen wand ketsen.

Ik begin te gillen.

‘Sssttt’, glimlacht hij. ‘Waarom gil je nou? Ik doe toch helemaal niets? Rust nu maar even uit. Ik kom deze week weer bij je terug met het papier. Jouw keuze is jouw vrijheid of jouw pijn.’

Voordat hij de metalen deur dichtslaat, kijkt hij me aan. Zijn glimlachende lippen vormen woorden.

‘Waar is jouw God?’

Als de grendel voor de deur wordt geschoven, begint Ajana zachtjes te zingen. ‘Geloofd zij de Heere, die ons vrijheid schenkt. U bent onze God, wij loven Uw Naam die heerlijk is.’

Ik kijk door het hoge kleine raampje bovenin en zie een klein stukje blauwe lucht, met hoog tegen de hemel een vogel, zwevend op de luchtstroom.

Laat mij zweven op de wind...

Op een dag, als de bewakers toestaan dat we uit de containers komen om eindelijk weer wat te eten en te drinken, ontdek ik Ajana die, verscholen achter een container, dicht naast de man zit voor wie de bewaker ons heeft gewaarschuwd. Ze zijn zo verdiept in het gesprek, dat ze me pas in de gaten hebben als ik

naar hen toe strompel en voor hen sta.

‘Ga weg bij deze man!’ schreeuw ik.

‘Stil toch Lya!’ Ajana komt steunend overeind en legt haar hand op mijn arm.

‘Wat doen jullie hier?’ snauwt een bewaker die op het lawaai is afgekomen. Hij maakt een wijde cirkel met zijn arm. ‘Proberen te ontsnappen heeft geen zin. In de woestijn zonder water ben je binnen een uur verdwaald en binnen twee uur dood.’ Hij wijst naar onze ontstoken en opgezwollen voetzolen. ‘We hebben overal een reden voor.’

Ik kijk verlangend naar de eindeloze zandvlakte.

‘Terug in de cirkel tussen de containers, anders gooien we jullie terug in jullie kooien en missen jullie je eten.’

Als we achter de bewaker aan strompelen, fluistert Ajana:

‘Solomon is een oprechte christen, Lya. Geloof de bewakers niet, ze vertellen alleen maar leugens. Ze hadden hém ook verteld dat wíj niet te vertrouwen zijn en geen echte christenen zijn.

Solomon vertelde me juist dat hij dagelijks voor je bidt, omdat hij gezien heeft in welke moeilijke geestelijke crisis je je bevindt.’

Ik draai me om. Salomon glimlacht en strekt zijn hand naar me uit. Ik ontmoet rust in zijn ogen.

Ja, hij is christen. Net zoals Ajana heeft hij God aan zijn kant.

Ik struikel bij hen vandaan.

Als Ajana naast me komt zitten en een arm om me heen slaat, laat ik mijn hoofd op haar schouder rusten. Zonder woorden en met gebogen hoofd eet ik mijn schamele portie waterige soep op.

Ajana

Er zijn weer nieuwe gevangenen aangekomen. Zes vrouwen worden onze kleine container binnengebracht. *Binnengesmeten* is een beter woord. De meeste vrouwen zijn al geslagen en bloeden uit hun wonden. Kreunend blijven ze op de grond liggen.

In het verleden hebben we vaker met anderen de container gedeeld, eens zaten we met veel vrouwen bij elkaar. Sommigen hadden losse pagina's uit een Bijbel mee weten te smokkelen tussen hun kleren. Wat waren we blij! We hielden met elkaar in het geheim Bijbelstudies. Ieder woord dat we lazen sprak tot ons en gaf ons kracht.

Het was moeilijk om met zovelen 's nachts een slaapplek te vinden en ik herinner me de nachten dat ik stijf overeind in het midden zat om anderen een ligplaats te gunnen.

De omstandigheden bleven moeilijk, ook als we enkele dagen niet gemarteld werden. Overdag zorgde de zon ervoor dat het metaal rondom ons gloeiend heet werd en wisten we niet wat we moesten doen tegen de hitte die ons in brand zette.

's Nachts werd het weer zo extreem koud dat de kou optrok tot in onze botten en we in het aardedonker rillend met elkaar wachtten op de eerste verwarmende zonnestralen. Totdat de warmte zo hevig werd dat we weer verlangden naar de nacht...

Er moet te weinig plaats zijn, dat deze vrouwen nu in onze container worden gebracht. De vorige keer waren de bewakers woedend geworden toen ze ontdekten dat door gemeenschappelijk gebed en het zacht opzeggen van Bijbelverzen onze vreugde zich verdiepte. Ze sloegen ons zo

hard dat we ons bewustzijn verloren. Wanneer we bijkwamen, schreeuwden ze dat we ons geloof moesten afzweren. Ze hielden ons papieren voor. 'Tekenen!' Als we weigerden, begonnen ze weer te slaan, totdat God zo genadig was ons bewustzijn af te nemen.

Maar er gebeurden ook wonderen! Er waren vrouwen die geen christen waren en die zagen hoe we leden om ons geloof. Als de martelingen even stopten, deelden we ons eten met hen en toen ze ons gingen vertrouwen, deelden we ander voedsel: het Evangelie. Veel van deze vrouwen kwamen tot Christus, uit allerlei talen en religies, waaronder de islam.

Ik dankte God voor Zijn genade, dat Hij ons gebruikte om op deze meest duistere plaats van de aarde een licht te mogen zijn. Hij was altijd dichtbij, maar het meest dichtbij heb ik Hem ervaren toen ze mij het privilege gaven om over een afgezonderde container te beschikken. Ik wist dat ze mij wilden breken, omdat eenzame opsluiting een van de zwaarste beproevingen is, maar nooit eerder heb ik meer gemeenschap met mijn Zaligmaker ervaren dan toen. Het voelde alsof ik de Heere Jezus elke dag opnieuw leerde kennen. Altijd waren er weer nieuwe dingen die ik van Hem mocht zien en leren. Hoe meer ik leed, hoe dichter Hij bij me was en ik bij Hem mocht schuilen.

Ik denk vaak terug aan de dag dat ik werd gearresteerd. Juist die morgen had ik in de Bijbel gelezen dat Abraham geroepen werd om zijn zoon Izak te offeren. Achteraf was God me aan het voorbereiden, want Hij vroeg: *Ben je bereid offers voor Mij te brengen?*

Hij bracht de tekst uit Hosea in mijn gedachten en deze daalde af in mijn ziel: *Ikzelf ga haar lokken, haar de woestijn in leiden*

en naar haar hart spreken.

Met alle overtuiging antwoordde ik die morgen: 'Ja, Heere Jezus, ik ben er klaar voor om mij volkomen aan U over te geven!'

Enkele uren later werd ik opgepakt en was Zijn vrede als een wolkkolom die mij bedekte en met me meeging.

Ik bid voor deze vrouwen die bij ons gekomen zijn.

En ik bid voor Lya. Mijn lieve vriendin die zo ontzettend zwaar moet lijden.

O Heere God, U bent toch sterker dan het geweld? Ik weet dat U haar liefheeft.

Lya

De fysieke martelingen zijn minder geworden, maar de geestelijke nemen toe.

Steeds vaker komen de bewakers met de papieren in hun handen naar ons toe. Ze blijven ons steeds dezelfde opties voorleggen:

1. Wil je terugkeren naar het geloof van onze vaders?
2. Wil je alleen voor jezelf geloven? Er niet meer over praten en niet meer met andere christenen samenkomen?
3. Wil je alles blijven doen, spreken en samenkomen en geloven?

Voortdurend wordt ons het vuur na aan de schenen gelegd.

'Welke optie kies je? Je bent zeker vrij als je gaat voor optie één.

Ook optie twee biedt jullie een betere toekomst.'

Ik kijk naar Ajana. Ze heft haar hoofd omhoog. 'Drie!' zegt ze kalm.

Ook andere vrouwen reageren. 'Drie' ... 'drie' ... 'drie'

Een bewaker loopt op mij af. 'Jouw stem hoor ik niet. Ik zie dat je twijfelt. Je hoeft niet te doen wat anderen zeggen. Wil je vrij zijn? Wat is jouw antwoord?'

Ajana begint te neuriën. *Amazing grace, how sweet the sound...*
'Bek houden!'

Hij trekt me mee, de cel uit, naar het kleine houten gebouwtje. Daar duwt hij me neer op een stoel achter een tafel waar hij het papier op legt. Hij reikt me een pen aan.

'Er zitten slechts drie seconden tussen jou en de vrijheid.'

Er gaat een huivering door me heen.

'Je bent bang', zegt hij zachtjes. 'Meisje, je bent al zo lang bang. Waarom zou je verder lijden? Onderteken dat je dat idiote geloof afzweert en alles is voorbij.'

Ja, ik ben bang. Doodsbang om te bezwijken, omdat ik voel dat dat moment net zo dichtbij is als dat God ver weg is.

'Nou?' Hij schopt tegen de tafelpoot.

Ergens houdt iemand me tegen. Is Hij het?

'Drie', fluister ik en dan duik in elkaar om de klappen die gaan komen.

Als ik terugkom, knuffelt Ajana me terwijl er tranen over haar wangen lopen. 'Je bent er nog. Ik was bang dat je op zou geven. God heeft naar onze gebeden geluisterd en Hij heeft je bijgestaan. We hebben met elkaar besproken dat we om beurten voor je bidden, vierentwintig uur per dag zullen we jou aan de voeten van onze Heere en Heiland leggen.'

Ik duw een lok weg voor mijn ogen en fluister dankjewel, maar voel er helemaal niets bij.

Ajana tilt mijn kin omhoog en kijkt me aan met vochtige ogen.

'Wees sterk en Hij zal uw hart sterk maken.'

Ik haal diep adem. 'Hij maakt geen deel meer uit van mijn leven, Ajana.'

‘Jawel, Hij is er wel. Hij is dicht bij jou, Zijn angstige kind. Hij laat dit aan mij zien en Hij troost mij hiermee. Met alles dat in mij is bid ik dat je dit ook mag weten en ervaren.’

‘Angst en duisternis, dat ervaar ik...’

‘Lya, die komen niet van Hem! Christus is niet iemand die harten angstig, moedeloos en zwaarmoedig wil maken.’

Ze is even stil, trekt me dan tegen zich aan. ‘Denk weer terug aan de tijd dat je Hem had gevonden. Dat je zo vol van Hem was, nadat Hij Zich aan je openbaarde... Je wist toen dat de tijd aan zou breken dat spionnen onze huisgemeente zouden verraden. Het was niet de vraag óf maar wannéér we zouden worden opgepakt. En waarmee bemoedigde de Heere God je toen?’

Ik zwijg, omdat ik niet meer in deze woorden geloof.

‘Hebreeën 11...’ fluistert Ajana aanmoedigend.

Ik schud mijn hoofd. ‘Heeft Hij het wel gezegd?’

‘Jazeker!’ antwoordt ze vurig. ‘Zeg de teksten eens op, je zult er kracht uit ontvangen.’

‘Ik kan het niet.’

Ajana legt haar hoofd tegen dat van mij.

Door het geloof heeft Mozes, toen hij groot geworden was, geweigerd een zoon van de dochter van de farao genoemd te worden. Hij koos ervoor liever met het volk van God slecht behandeld te worden dan voor een ogenblik het genot van de zonde te hebben. Hij beschouwde de smaad van Christus als grotere rijkdom dan de schatten in Egypte, want hij had het loon voor ogen.

Er komt een andere gedachte mijn hoofd binnen. *Ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet. Wat heeft dit alles voor zin? Geef het op.* Ik kijk opzij naar Ajana, maar haar ogen zijn gesloten. Reus Wanhoop is er weer en hij heeft volkomen gelijk. Wat heeft het voor zin...?

‘Ik zal de volgende keer bezwijken onder de druk’, zeg ik.
Ajana blijft zwijgen, haar lippen bewegen zonder geluid. Ik weet dat haar hart tot Hem spreekt die wel naar *haar* luistert.
Maar ze kent de diepste diepten van mijn hart niet. Anders zou ze wel ophouden voor me te bidden.
De dood weet het ook en wenkt. ‘Kom maar. Kom maar bij mij. Ik zal je meenemen en dan is alles voorbij.’
Hijgend pers ik het woord eruit. ‘Nee.’
De reus wiegt me in zijn armen en fluistert zoete woorden.
‘Jawel, je zult hoe dan ook sterven. Kom dan nu maar met me mee, dan is deze marteling voorbij en mag je rusten.’
‘Nee!’ jammer ik en begin te huilen. En dan zijn er ineens armen om me heen en hoor ik een aanzwellend koor dat op allerlei toonhoogten zingend hun smeekbeden laat horen.
Sommigen strijken het haar uit mijn gezicht en anderen vegen de tranen van mijn wangen, die echter blijven stromen.
Uit hun vermoeide ogen straalt geloof, hoop en liefde.
Ze koesteren me als een geliefde zus. Alsof ik één van hen ben.

Ajana

Ze komen steeds vaker met de papieren. Het is hun nieuwe methode van martelen geworden. ‘Teken hier en je bent vrij. Waarom zou je jezelf zo lang laten opsluiten? Jullie lot ligt in je eigen handen. Als jullie niet gehoorzaam zijn en tekenen dan verplaatsen we jullie naar...’ Ze noemen de laatste tijd steeds vaker de naam van de gevangenis op een eiland, waarvan we verhalen hebben gehoord die te afschrikwekkend zijn om te geloven.

Op een dag komt een bewaker onze ruimte binnen.
‘Lya!’ roept hij. In zijn hand heeft hij een brief.
Niet weer, Heere... Niet weer. Leid ons niet in verzoeking maar

verlos ons van de boze...

De bewaker overhandigt de brief aan Lya.

Lya steekt haar hand uit. Ze buigt haar hoofd over het papier, haar hand schiet naar haar mond, maar is te laat om haar gil tegen te houden.

‘Lya?’ Ik loop naar haar toe, maar de bewaker houdt mij tegen. Ze kijkt op. Haar ogen zijn groot. ‘Mijn moeder...’ zegt ze. ‘Mijn moeder is ernstig ziek en zal sterven.’

‘Je kunt gaan als je wilt’, zegt de bewaker.

Ze kijkt naar hem omhoog.

Zijn hand wenkt. ‘Kom met me mee.’

Ik zie hoe haar magere lichaam overeind komt, hoe ze zich vasthoudt aan de wand en dan als een schim van zichzelf de ruimte verlaat, zonder om te kijken.

Ik begin te bidden. ‘Geef haar volharding... Leid haar niet in verzoeking... Toon Uw aangezicht, uw erbarmen...’

Na een uur is ze niet terug. Na twee uur nog steeds niet. En als de nacht valt en haar plaats nog steeds leeg is, weet ik dat de vrije gevangen is.

Die nacht, als ik huil om mijn liefste vriendin, komt Hij naar me toe. Zijn liefde is nauwelijks te dragen. Ik leg haar opnieuw voor Zijn voeten en Hij tilt haar op.

Lya

‘Mijn moeder, ze heeft me nodig.’

De bewaker glimlacht. ‘Dat kan geregeld worden, zo moeilijk is het allemaal niet.’ zegt hij.

Hij schuift het papier naar voren. Ik heb al zo vaak naar de woorden gekeken en ken de zinnen uit mijn hoofd. Nu kan ik niet eens een woord lezen, de letters dansen voor mijn ogen. Ik kan nog terug, ik kan nog terug. Maar mijn moeder heeft

me nodig en vraagt God niet van mij om voor haar te zorgen? Misschien is het beter om samen met haar te sterven, dan heb ik op het laatst van mijn leven toch nog een goede daad gedaan. Hij wijst naar het papier en nu lees ik het toch. Heel langzaam, woord voor woord.

Ik verklaar dat ik een misdaad heb begaan tegen mijn land en mijn regering door een illegale religie aan te hangen.

Ik heb spijt van mijn misdaad en ik vraag om vergeving. Als ik weer betrappt word op het praktiseren van dit geloof, zal ik veroordeeld worden tot levenslang, mogelijk tot de doodstraf.

Ik verklaar dat ik terugkeer naar het geloof van mijn ouders. Daarmee onderwerp ik mij aan de door de overheid toegestane kerken.

Ik verklaar dat ik mijn geloof niet meer met anderen deel en ook bezoek ik geen illegale christelijke bijeenkomsten.

Zijn vinger wijst naar de kop bovenaan het papier.

Vrijlatingsverklaring. ‘Weet jij een mooier woord?’ Dat zijn meestal snauwende en schreeuwende stem ook zo zacht en warm kan klinken...

Hij tikt met zijn vinger op de plaats waar ik mijn handtekening kan zetten. Hij pakt de pen op die naast het papier ligt. Ik steek mijn hand verlangend uit en dan krast de pen over het papier en verschijnt mijn eigen naam op de lege regel.

Met gebogen hoofd leg ik de pen neer en staar naar zijn broekspijpen.

‘Je bent een verstandige vrouw. Je zult dankbaar zijn voor de

lessen die we jou hebben gegeven. Wees trouw aan je belofte en het zal je goed gaan. Kom nu mee, ik breng je naar de auto die je naar de plaats zal brengen waar je moeder woont.' Ik loop achter hem door de gangen, hoor gedempte kreten in de verte en het geluid van slagen van een stok die neerkomt op vlees.
Deuren gaan open en dicht en dan sta ik buiten.
Na acht jaar gevangenschap ben ik vrij.

Epiloog:

November 2023, Addis Abeba, de hoofdstad van Ethiopië

De twee vriendinnen zitten voor me in de tuin van het hotel. Ze hebben hun armen om elkaars schouders geslagen tijdens het vertellen van hun verhaal.

‘Na mijn vrijlating voelde ik me ellendiger dan ooit.’ zegt Lya. Haar bijna zwarte ogen glanzen van emotie en kwetsbaarheid door dit verhaal met ons te delen. ‘In de gevangenis droomde ik er vaak van dat ik vrij was, verlost van de angst. Maar toen ik vrij was, begon ik te dromen dat ik weer terug was in de gevangenis met mijn medechristenen en dat God wél bij me was. Als ik dan wakker werd, voelde ik me verschrikkelijk. Ik voelde me ontzettend schuldig en mijn berouw was groot.’

‘Ik kon niets doen’, zegt Ajana. ‘Ik bleef uiteraard wel voor Lya bidden, maar mijn gevangenschap en martelingen duurden voort en ik werd daar volledig door in beslag genomen. In totaal zat ik vijf jaar langer dan Lya gevangen. Het waren dertien lange jaren, maar...’ ze slikt en haar ogen beginnen te glanzen, ‘ik zou deze tijd voor geen goud hebben willen missen!’

‘Hoe kwam je vrij?’ vraag ik Ajana.

‘Op een dag bereidde de Heere mij erop voor dat ik vrij zou komen. Ik dacht dat dit in de verre toekomst zou gebeuren, maar enkele uren later kwamen ze al naar me toe. Ze wisten dat ze mij, ondanks de verschrikkelijkste martelingen, niet konden breken. Ik was blij dat ik nog leefde, want we hebben anderen zien sterven. Waarschijnlijk moest ik plaats maken voor anderen, want de arrestaties bleven onverminderd doorgaan en de

containers zaten overvol.' Ze glimlacht. 'Er kwam steeds meer christenen bij... door ons getuigenis en door Gods genade gaven veel mensen hun hart aan Jezus. Het maakte de bewakers hels.'

'Na elf maanden in vrijheid werd ik eindelijk verlost', vervolgt Lya haar verhaal. Ze kijkt even op, maar praat weer verder met neergeslagen ogen. De schaamte is nog altijd op haar gezicht af te lezen. 'Ik ontdekte dat God al die tijd wél bij me was geweest. Ik had gevangen gezeten in een afschuwelijke, depressieve angst. Ik had mijn medechristenen moeten geloven. Ik wilde wel terugkruipen naar de gevangenis om daar te zijn en te lijden voor Zijn Naam! Om met mijn medechristenen Zijn Naam te belijden, ondanks de prijs die dit zou kosten. Ik wilde liever mét Hem gevangen zijn dan zónder Hem in vrijheid leven. Ik was bijna altijd verdrietig en bad God elke dag om vergeving van mijn zonden. En toen kwam Solomon...' Er verschijnt een glimlach op haar gezicht.

'Na zijn vrijlating stuurde God hem naar mij toe. In de gevangenis had ik al diep respect voor hem. Tegelijk was ik ook jaloers op zijn kalmte en rust, omdat God dicht bij hem was.

Toen hij voor mijn deur stond en ik hem in de ogen keek, ging er een bijzondere gedachte door me heen. *God heeft deze man voor jou grootgebracht.* Ik nodigde hem binnen en nadat we een poos hadden gepraat, vertelde Solomon dat Hij in opdracht van God mij mocht zeggen dat mijn zonden waren vergeven.'

De vriendinnen kijken elkaar aan, omhelzen elkaar weer.

'Toen werd het eindelijk weer licht. Helemaal licht. Ik was vrij en het vreemde was... de angst was volledig weg! Ik zou zo terug kunnen gaan naar de gevangenis. Als Hij bij je is, dan hoef je nergens bang voor te zijn!'

'Het lijkt me zo moeilijk' zeg ik, 'als je niets van de Heere God

ervaart tijdens de meest moeilijke periode van je leven.'

Lya knikt. 'Ja', zegt ze, 'dat was heel erg moeilijk.' Ze glimlacht voor zich uit en kijkt me dan recht aan. 'Achteraf weet ik dat het allemaal Gods plan is geweest. Ik heb Hem veel beter en dieper leren kennen. Het is goed geweest voor mij, wat en hoe Hij het heeft gedaan. Het was precies goed zoals het is gegaan.'

'En nu, wat doe je nu?' vraag ik.

'Ik zet me nu in voor medechristenen uit Eritrea. Hoe, dat kan ik niet vertellen. God opent deuren, maar de manier waarop... het is beter dit niet kenbaar te maken. Nu ik weet wat het is om beproefd te worden, mag ik hen erop wijzen dat alles meewerkt ten goede. God heeft me voor deze taak geroepen, juist om wat ik heb meegemaakt.'

De vriendinnen kijken elkaar aan, pakken elkaars handen. 'Juist door het zware lijden van mijn lieve vriendin Lya heen, leerde ik de Heere God beter kennen', zegt Ajana. 'Ik leerde meer over Wie Hij was en voelde juist Zijn liefde voor Zijn angstige kind. Ik had heel veel verdriet dat Lya God kwijt was, want voor mij was Hij juist zo duidelijk aanwezig in de gevangenis. Door Hem kon ik alles dragen en verdragen. God was zo dichtbij dat ik als het ware Zijn aanraking voelde.'

Lya knikt. 'Het was allemaal Gods plan', zegt ze weer.

Die avond eten we samen een maaltijd in ons hotel. De gesprekken worden wat meer ontspannen. De vrouwen vragen naar mijn gezin. Heb ik kinderen?

'Ja, door Gods genade hebben we vijf kinderen gekregen.'

'Zijn er kinderen van je getrouwd?'

'Ja, drie van onze kinderen zijn getrouwd.'

'Hebben die ook weer kinderen gekregen?'

'Ja!' Ik lach. 'Ze hebben inderdaad kinderen gekregen, ik ben al vijf keer oma.'

'Heb je foto's?'

Trots laat ik mijn kinderen en kleinkinderen zien.
De vriendinnen lachen en roepen dat het allemaal heel erg mooi is. Ze blijven kijken en dan worden ze stil.
Ze kijken van mij naar de foto's en naar elkaar en ik voel dat ze iets willen zeggen.
'Toen wij de leeftijd hadden om een relatie te krijgen en te trouwen en kinderen te krijgen...' begint Ajana.
'...zaten we jarenlang in de gevangenis', vult Lya aan.
Ze vertellen dat ze zich na hun vrijlating moesten schuilhouden. Nu is hun tijd om te trouwen en kinderen te krijgen voorbijgegaan.
'We zullen waarschijnlijk altijd alleen blijven. In Ethiopië, waar we nu wonen, is het een schande als je als vrouw alleen blijft.'
Ik haal diep adem en pak mijn telefoon met alle lachende gezichten terug.

Ineens denk ik aan de geschreven kaarten die ik heb meegenomen uit Nederland. 'Ik ga even naar mijn hotelkamer om wat kaarten te halen', zeg ik tegen een SDOK-medewerker. 'Dat hoeft niet hoor, ik heb hier in mijn tas ook kaarten bij me', reageert ze.
Ik schud mijn hoofd, voel een onverklaarbare drang. 'Ik wil graag zelf wat kaarten halen.'
Op mijn kamer pak ik de envelop en zoek de kaart op die mij sterk voor ogen kwam. Ik heb geen idee meer wat erop geschreven staat, maar weet wel welke afbeelding erop staat, omdat iemand uit mijn eigen kerkelijke gemeente deze kaart persoonlijk kwam brengen om mee te geven voor mijn bezoek aan vervolgde christenen.
Daarna neem ik nog andere kaarten mee.
Aan de tafel geef ik de kaart van mijn plaatsgenoot aan Lya. 'Een kaart van iemand uit zo'n ver land speciaal voor mij?'
'Ja, vanuit Nederland voor jou.'

Ze buigt zich over de kaart en de tekst wordt voor haar vertaald:
Mijn genade is voor u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.

Ze raakt zichtbaar ontroerd, drukt de kaart tegen haar hart en steekt dan haar vinger omhoog.

‘Dit is Zijn stem’, zegt ze. ‘Dit is Zijn spreken tot mij vanuit een open hemel.’

Nawoord

De verhalen van Lya en Ajana zijn slechts twee van de vele verhalen van Eritrese christenen. Op dit moment zitten er in Eritrea honderden christenen onder extreme omstandigheden gevangen. Mannen, vrouwen en kinderen. De situatie van Eritrese broeders en zusters in gevangenschap is onvoorstelbaar zwaar. Ze worden geïsoleerd, gemarteld en getraumatiseerd.

Als één lid lijdt, lijden alle leden mee. Dat is wat SDOK drijft. SDOK staat naast vervolgte christenen zoals Ajana en Lya, trekt met hen op tijdens maar ook na de gevangenschap, om hen te bemoedigen en te ondersteunen.

Ik moedig u van harte aan om betrokken te zijn bij de missie van SDOK en dit werk onder het lijdende Lichaam van Christus van harte te steunen. Omdat het uw hart raakt. Maar wat meer is; omdat de missie van SDOK ook de uwe is.

Gods zegen toegewenst.

Monica.

OVER SDOK

Wereldwijd worden christenen achtergesteld, gevangengezet, mishandeld of vermoord vanwege hun geloof in Jezus Christus.

SDOK staat al ruim 50 jaar naast vervolgte christenen met praktische hulp en bemoediging. Ook roepen we christenen in Nederland op tot verbondenheid en gebed. We delen de getuigenissen van onze broeders en zusters omdat we geloven dat zij de kerk in Nederland aanmoedigen om de Heere Jezus te volgen. Lees meer over SDOK op www.sdok.nl

PODCAST DE STEM - VERHALEN VAN VERVOLGDE CHRISTENEN

Wilt u meer verhalen horen van vervolgte christenen? Via de podcast 'De Stem' ontmoet u vervolgte christenen. We brengen de verhalen zo dicht mogelijk bij u. Beluister de bemoedigende en inspirerende getuigenissen via elke podcastapp of via www.sdok.nl/podcast

Afleveringen 66, 67, 77 en 83 gaan over Eritrea en daarin hoor je het verhaal van ex-gevangenen.

GERAAKT?

Deel dit
e-book met
iemand anders

DEEL VIA WHATSAPP

